

KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU/SYLABUS PRZEDMIOTOWY

I. Przedmiot i jego usytuowanie w systemie studiów

1. Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk Technicznych
2. Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo i produkcja żywności / Technologia gastronomiczna i edukacja żywieniowa
3. Forma prowadzenia studiów	stacjonarne
4. Profil studiów	praktyczny
5. Poziom kształcenia	studia I stopnia
6. Nazwa przedmiotu	Podstawy dietetyki
7. Kod przedmiotu	CG-3
8. Poziom/kategoria przedmiotu	przedmiot: kształcenia specjalnościowego (pks)
9. Status przedmiotu	Obowiązkowy/ fakultatywny
10. Usytuowanie przedmiotu w planie studiów	Rok III semestr 5
11. Język wykładowy	polski
12. Liczba punktów ECTS	4
13. Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. inż. Grażyna Jaworska
14. Odpowiedzialny za realizację przedmiotu	dr inż. Tomasz Cebulak, mgr inż. Kornelia Tomczyk

2 Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar w planie studiów.

Wykład W	Ćwiczenia C	Konwersatorium K	Laboratorium L	Projekt P	Seminarium S	Praktyka PZ
20	-	-	25	-	-	-

3. Cele przedmiotu (opcjonalnie)

C 1 - Przekazanie wiedzy dotyczącej zapotrzebowania energetycznego i na składniki pokarmowe różnych grup populacji oraz zasad planowania żywienia ludzi zdrowych i chorych na wybrane jednostki chorobowe.

C 2 - Nabycie umiejętności tworzenia jadłospisów w oparciu o stan odżywienia i zdrowia pacjenta, dostosowanych do najnowszych norm żywieniowych.

C 3 – Ukształtowanie odpowiedzialności za własne działania.

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji.

Przedmioty wprowadzające: Propedeutyka nauki o żywności, Podstawy żywienia człowieka, Technologia gastronomiczna, Rośliny lecznicze i przyprawowe

5. Efekty kształcenia dla przedmiotu, wraz z odniesieniem do kierunkowych efektów kształcenia.

Lp.	Opis efektów kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia - identyfikator kierunkowych efektów kształcenia
W_01	posiada niezbędną wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności	BPŻ_W01, BPŻ_W02, BPŻ_W10
W_02	zna zasady żywienia w wybranych jednostkach chorobowych	BPŻ_W15
U_01	potrafi korzystać z aktualnych norm i zaleceń żywieniowych	BPŻ_U10
U_02	potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową	BPŻ_U05
U_03	potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia	BPŻ_U08, BPŻ_U09
K_01	ma świadomość odpowiedzialności za działanie własne	BPŻ_K03

6. Treści kształcenia – oddzielnie dla każdej formy zajęć dydaktycznych

Wykład

Lp.	Tematyka zajęć – szczegółowy opis bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Składniki energetyczne i odżywcze spożywanej żywności i ich wpływ na zdrowie człowieka	3
W2	Systemy dietetyczne w Polsce i na świecie	2
W3	Zasady planowania i monitorowania sposobu żywienia ludzi chorych.	3
W4	Zalecenia i standardy żywieniowe dla osób z chorobami układu pokarmowego.	2
W5	Zalecenia i standardy żywieniowe dla osób z chorobami układu krwionośnego.	2
W6	Zalecenia i standardy żywieniowe dla osób z chorobami nerek i pozostałych organów układu wydalniczego	3
W7	Dietoterapia osób z chorobami nowotworowymi.	2
W8	Postępowanie dietetyczne w przypadku osób o wysokiej aktywności fizycznej.	3
	Razem	20

Ćwiczenia laboratoryjne

Lp.	Tematyka zajęć – szczegółowy opis bloków tematycznych	Liczba godzin
L1	Ustalanie zapotrzebowania na energię osób chorych.	5
L2	Zasady komponowania jadłospisów dietetycznych oraz konstruowania racji pokarmowych.	5
L3	Praktyczna realizacja zaleceń dietetycznych w przewlekłych schorzeniach układu pokarmowego (choroba wrzodowa i refluksowa, zespół jelita drażliwego, schorzenia wątroby) obejmująca: modyfikacje zawartości energii oraz proporcji makro- i mikroskładników pokarmowych, dobór zalecanych produktów, wybór odpowiedniej techniki kulinarnej, modyfikacje konsystencji.	5

L4	Praktyczne zasady modyfikacji diety u osób z kamicą nerkową, dną moczanową i przewlekłą chorobą nerek.	2
L5	Praktyczna realizacja zaleceń żywieniowych dla osób z miażdżycą, anemią, niewydolnością naczyniową.	3
L6	Praktyczne postępowanie dietetyczne dla osób będących w trakcie leczenia przeciw nowotworowego oraz w okresie remisji choroby.	3
L7	Praktyczne aspekty planowania racji pokarmowej dla osób aktywnych fizycznie.	2
	Razem	25

7. Metody weryfikacji efektów kształcenia /w odniesieniu do poszczególnych efektów/

Symbol efektu kształcenia	Forma weryfikacji						
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawdzian wejściowy	Sprawozdanie	Inne
W_01		X	X				
W_02		X	X				
U_01				X		X	
U_02				X		X	
U_03				X		X	
K_01							X

8. Narzędzia dydaktyczne

Symbol	Rodzaj zajęć	Symbol	Rodzaj zajęć
W1-W8	wykład z prezentacją multimedialną	L1-L7	zajęcia laboratoryjne i w oparciu o programy komputerowe służące do opracowania jadłospisów

9. Ocena osiągniętych efektów kształcenia

9.1. Sposoby oceny

Ocena formująca

F1	Egzamin pisemny z przedmiotu
F2	Kolokwium nr 1
F3	Sprawozdania z ćwiczeń na ocenę lub na zaliczenie
F4	Projekt dietoterapii dla pacjenta ze schorzeniem wybranym przez prowadzącego
F5	Obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie wykładów na podstawie kolokwium zaliczeniowego (F1)
P2	Zaliczenie z ćwiczeń na podstawie średniej zwykłej z F2+F3+F4 przy uwzględnieniu zaangażowania w realizację ćwiczeń i oceny kompetencji społecznych (F5)

9.2. Kryteria oceny

Symbol efektu kształcenia	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
W_01; W_02	Posiada niewielką wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności, w niewielkim stopniu zna zasady żywienia w omawianych jednostkach chorobowych oraz w niewielkim stopniu potrafi z nich korzystać.	Posiada dobrą wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności, dobrze zna zasady żywienia w omawianych jednostkach chorobowych oraz umiarkowanie potrafi z nich korzystać.	Posiada dobrą wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności, dobrze zna zasady żywienia w omawianych jednostkach chorobowych oraz umiarkowanie potrafi z nich korzystać.	Posiada bardzo dobrą wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności, doskonale zna zasady żywienia w omawianych jednostkach chorobowych oraz bardzo dobrze potrafi z nich korzystać.	Posiada bardzo dobrą wiedzę na temat zapotrzebowania organizmu na składniki energetyczne i odżywcze znajdujące się w żywności, doskonale zna zasady żywienia w omawianych jednostkach chorobowych oraz bardzo dobrze potrafi z nich korzystać.
U_01; U_02; U_03	Przeciętnie potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową, potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia.	Przeciętnie potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową, potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia.	Dobrze potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową, dobrze potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia.	Dobrze potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową, dobrze potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia.	Doskonale potrafi ocenić potrzeby żywieniowe osób chorych i postawić diagnozę żywieniową, bardzo dobrze potrafi zaplanować odpowiednią dietoterapię w oparciu o stan odżywienia i stan zdrowia pacjenta oraz ocenić jej skuteczność w oparciu o znane metody i narzędzia.
K_01	ma niewielką świadomość odpowiedzialności za działanie własne	ma niewielką świadomość odpowiedzialności za działanie własne	ma dobrą świadomość odpowiedzialności za działanie własne	ma dobrą świadomość odpowiedzialności za działanie własne	ma bardzo dobrą świadomość odpowiedzialności za działanie własne

10. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Wykaz literatury podstawowej

1. Peckenpaugh N., wydanie I polskie: Gajewska D. (red.), Podstawy żywienia i dietoterapia, wyd. Elsevier Urban and Partner, 2015.
2. Chevallier L., 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych, wyd. Elsevier Urban and Partner, 2015.
3. Włodarek D., Lange E., Kozłowska L., Głębska D., Dietoterapia, wyd. Wydawnictwo

Lekarskie PZWL, 2015.

Wykaz literatury uzupełniającej

4. Grzymisławski M., Gawęcki J., Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.
5. Wieczorek-Chełmińska Z., Nowoczesna dietetyczna książka kucharska. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
- 6.

11. Macierz realizacji przedmiotu

Symbol efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektów zdefiniowanych dla programu	Cele Przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposoby oceny
W_01	BPŻ_W01, BPŻ_W02, BPŻ_W10	C_01	W_1-8	wykład	egzamin pisemny
W_02	BPŻ_W15	C_01	W_1-8	wykład	egzamin pisemny
U_01	BPŻ_U10	C_02	L_1-7	ćwiczenia laboratoryjne	kolokwium, projekt, sprawozdanie
U_02	BPŻ_U05	C_02	L_1-7	ćwiczenia laboratoryjne	kolokwium, projekt, sprawozdanie
U_03	BPŻ_U08, BPŻ_U09	C_02	L_1-7	ćwiczenia laboratoryjne	kolokwium, projekt, sprawozdanie
K_01	BPŻ_K03	C_03	L_1-7	ćwiczenia laboratoryjne	obserwacja

12. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w konwersatoriach/laboratoriach	25
Udział nauczyciela akademickiego w egzaminie	2
Udział w konsultacjach	3
Suma godzin kontaktowych	50
Samodzielne studiowanie treści wykładów	10
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	32
Udział w konsultacjach	3
Przygotowanie do egzaminu i kolokwiów	11
Suma godzin pracy własnej studenta	56

Sumaryczne obciążenie studenta	103
Liczba punktów ECTS za przedmiot	4
Obciążenie studenta zajęciami praktycznymi	60 h
Liczba punktów ECTS za zajęcia praktyczne,	2,4

13. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji.

Odpowiedzialny za przedmiot:

Dyrektor Instytutu

Przemyśl, dnia 30.09.2017r.